

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemam za avstro-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne peti vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dyakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

Telefon št. 34.

Proti katoliškemu konviktu.

IV.

Vse to, kar smo doslej pisali, je veljalo katoliški odgoji, kakršna je v katoliških gimnazijah in konviktih ter v drugih cerkevnih zavodih. Pisali smo o njej, ne morda z namenom, ščuvati ali hujskati, ampak zato, da pokažemo, zakaj se ž njo ne moremo sprijazniti. Radi tega še nismo nasprotni katoliški odgoji, ampak le trdimo, da je jednostranska in neprimerna za današnje čase, katerega mnenja sta tudi duhovnika-učenjaka Schell in Müller in sploh vsi treznomisleči ljudje širjega obzora.

Vzlic temu bi ne bili rekli nobene besede o zavodu, katerega snuje prevzvišeni knezoškofov, da je namenjen samo odgoji duhovniškega načrtja. Mi nimamo nič proti temu, ako hoče cerkvena uprava svoje duhovnike jednostransko odgajati. Ako se ji zdi taka odgoja primerna, je nam tudi prav, nasprotovati pa moramo namenu, tudi posvetno inteligenco odgojevati po tem kopiuitu.

Ako že duhovnik s svojo jednostransko odgojo v današnjih časih le sila težko izhaja, kako naj izhaja tako vzgojena posvetna inteligencia! Ta ima v življenju vender vse drugačno stališče kakor duhovnik. Posvetna inteligencia ima otroke, naj presoja vse pojave življenja s familijarnega stališča in ima za življenje vse drugačen boj, kakor ga ima duhovnik. Posvetna inteligencia, odgojena tako pomankljivo in jednostransko, kakor se odgaja mladina v katoliških zavodih, stoečih pod vodstvom cerkevne uprave, ne bo pri nas nikdar v stanu izpolnjevati svoje naloge v življenju, bila bi že v naprej potisnjena na niže stališče, nego je zavzema inteligencia drugih narodov, bila bi vsled jednostranske cerkevne odgoje napram drugorodni inteligenci inferiorna.

Ni nam treba šele razlagati, kolika nesreča bi bila za slovenski narod inferiorna inteligencia, in to v časih, ko odločujejo v vsem življenju duševne zmožnosti. Vsakdo si lahko sam naslika posledice in

bo potem priznal, da je naša najodločnejša opozicija že s stališča odgoje, torej z duševnega stališča, popolnoma utemeljena in opravičena. O tem torej nič več!

Še opasnejša nego ta stran knezoškofovega projekta pa je njega finančna stran, o kateri moramo tudi izpregovoriti nekaj besed, ker naj se stroški za imenovani projekt pokrijejo takorekoč z novim davkom, ki je za naše revno ljudstvo vsekakor preveliko breme ter premočno podobno nekaki vojni kontribuciji, tako da o njem ni mogoče molčati.

Ustanovni stroški so preračunani na pol milijona goldinarjev. Ta proračun pa se najbrž ni napravil na podlagi natančnih načrtov in bržas ga tudi ni napravil strokovnjak, ampak stroški so se preračunali nekako primeroma, dasi ni nikaka tajnost, da so celo strokovnjaški proračuni največkrat malo zanesljivi. Sicer pa vemo, da se s pol milijonom goldinarjev da le težko izvršiti tako velik projekt, kakor je knezoškofov, da se bode proračun prekoračil prav znatno, tako da se lahko ustanovni stroški približajo celemu milijonu.

Razen ustanovnih stroškov, kar jih bo nad četrt milijona goldinarjev, pa naj naše ljudstvo skrbi tudi za vzdrževanje rečenega zavoda, in da vzdrževalni stroški za gimnazijo in za konvikt ne bodo majhni, nego bodo znašali lepe tisočake na leto, tega ni težko izračunati.

Stroški za zavod bodo že sami po sebi veliko breme. To breme pa postane še težje in večje z ozirom na materialno stanje tistih slojev prebivalstva, katerim se nato vori, kajti na to pač ni misliti, da bi meščanstvo, razsodno, imovito in neodvisno meščanstvo kaj prispevalo k tem stroškom.

Kdo bode torej plačeval prispevke za ustanovitev in vzdrževanje knezoškofovih zavodov?

Prvi, katere zadene novo breme, bodo duhovniki. Ti so moralno primorani žrtvovati za vsako stvar, katera se jim od zgoraj priporoča, in boječ se zamere, tekmovali bodo mej seboj, kdo bo več daroval. To pa

ni koristno, ker večina kranjske duhovščine ni predobro situirana in ker je znano, da vsakega duhovnika njegovo sorodništvo gloda kolikor more. Nismo sicer poklicani, braniti duhovščino, opozarjam pa gospoda knezoškofov tudi na to okolnost, želeč, da bi jo še zlasti zategadelj blagohotno uvaževal, ker utegnejo revnejši duhovniki biti primorani, da poskusijo dobiti iz ljudstva, kar so bili primorani žrtvovati za knezoškofov zavod.

Drugi, katerim bode plačevati ogromne stroške za imenovane zavode, pa bodo revne ženice. Iz meščanstva ne bo, kakor smo že rekli, nič dobiti. Tudi z vsakovrstnimi državnimi, deželnimi in občinskim davki in davščinami že itak preobloženi posestniki se bodo kmalu uprli, zlasti ker že sedaj le težko zmagujejo dajatve, ki se lahko skupno imenujejo cerkveni davek, in preostali bodo samo še najrevnejši sloji, posli in stare ženice, ki so dovezne za najfantastičnejše projekte, ki si radi pritravljajo od ust, da podpirajo misijone v Afriki in v Aziji in katere so pripravljene, za prijazno besedo svojega duhovnika žrtvovati tudi poslednji krajcar. In ker bo za knezoškofov zavod treba veliko denarja in to leto za letom, bodo duhovniki primorani, porabiti ves svoj upliv, da nabero mej temi siromaki kolikor treba, a časih se utegne zgoditi, da svojega upliva ne bodo samo porabili, ampak ga tudi zlorabili.

Zadnjič smo v „Slovencu“ čitali počutno novico, da je neka ženska, ki je svoje imetje razdala ubogim in cerkvam, na staro leta stradalna v životarila v največji revščini. Ako pa se uresniči knezoškofov projekt, potem utegnejo večkrat čitati, da je ta ali ona ženica lakote umrla, ker je dala vse svoje imetje za katoliški konvikt.

Slovenski poslanci in trž. deželni zbor.

Po znanem nečuvenem napadu na slovenske deželne poslance v tržaškem deželnem zboru so se slovenski poslanci

umaknili fizičnemu nasilству in zapustili deželni zbor.

Tržaško namestništvo je na to posredovalo pri slovenskih poslancih, naj bi se vrnili v deželni zbor, na kar so slovenski poslanci predložili namestniku naslednjo izjavo;

„Uvažujé nagovarjanje Vaše ekselence o priliki abstinence ob zasedanju deželnega zборa tržaškega ob pričetku lanskoga leta in vsled zatrjevanja od strani slavne vlade in tudi zastopnikov nasprotnne stranke, da se jim ni ničesar batí v deželnem zboru, oziroma v mestnem svetu, vstopili so okoličanski poslanci v deželni zbor dne 28. pr. m.

Škandalozni dogodki v tej seji morajo biti Vaši ekselencii znani. S tem se jim ni samo brutalno onemogočila udeležitev v sejah, temveč se je tudi postavilo v nevarnost celo njih življenje, o čemer so poslanci obvestili Njegovo ekselenco ministra-predsednika.

Z obzirom na Vašo željo, naj bi se zopet udeležili sej deželnega zboru, izjavljajo isti, da smatrajo to ne le za svojo pravico, temveč celo za svojo dolžnost in da ne mislijo tirati abstinencne politike.

Ker pa se je brutalni demonstraciji galerije pridružila vsa nasprotna deželnozborska večina ob pasivni asistenciji deželnega glavarja in vladnega zastopnika ter na nezaslišan način zasramovala se silo iztirane poslance, očitajo jim udeležbo kakor provokacijo in ker so tudi javni listi, priznana glasila nasprotnne stranke, nekonfiscirano ščuvala in celo žugala, da svoje okoličanske kolege prihodnji italijanski poslanci „sami ven vržejo“ smatrajo okoličanski poslanci, da jim je vstop zabranjen le vsled fizičnega nasilstva.

Izjavljajo torej, da so pripravljeni vstopiti zopet v deželni, oziroma mestni zbor, čim deželni glavar izjavi v prvi javni seji deželnega zboru, da obžaluje, ter obsoja izgrede od 28. pr. m. in da okoličanski poslancem garantira pod svojo odgovornostjo, da se napadi na njih osebe ne

odpočije, a niti obleke ni odložila z utrujenega telesa. Zaman sem jo prosil, naj leže na postelj.

Dolgo nisem zaspal. Misel, da sem rešil deklino sramote, zapora in da sem jo morda s tem za vse življenje osrečil, mi ni dala spati. Neprestano so mi prihajale nove snovi v glavo, kako bi i nadalje pomogel svoji lepi varovanki, dočim je ona mirno spavala.

Naposled sta tudi mene prevladala spanje in utrujenost; okolo pete ure sem zaspal. Še v sanjah sem videl, kako je srečna. Čutil sem njene zahvalne poglede in poljubce in to mi je tako ugajalo.

* * *

Ko se v jutru — poldne ni bilo daleč — zbudim, ni bilo moje male več v sobi. Izginila je, mislil sem, da je sramovala solnce, katero je vedno gledalo skozi zastore v sobo.

Ležal sem na postelji ves opojen od one lepote, ko si zaželim smodk. Stegnem roko na mizico, da bi dobil tobačnico. Izginila je, a bila je srebrna. Tudi ure ni bilo, niti denarja — vse mi je odneslo dekle. Pustila mi je samo prstane na rokah, ker se je bala, da bi me prebudila, aki jih vzame.

Tako sem bil prisilen, da ponesem to zadnje, kar sem imel, v zastavlico.

LISTEK.

Nočni izprehod.

Hrvatski spisal Vladoje S. Jugović.
(Konec.)

„Nasičeno me spominja mrmljanje našega samovarja glada doma, katerega sem trpela često, ko mi je očim vzel zasluzek in ga zapil — potem zime, katero sem morala neprestano trpeti. In z grozo me spominja noči, ko so me še kot dete opojili — in —“

Prenehala je za trenotek, mislil sem da je ginjena ali vznemirjena, dokler ni nadaljevala:

„Tu mi je tako dobro, vaša sobica se mi zdi raj; vi ste jedino bitje, kateremu sem se doslej smilila, ponudili ste mi mesto zverske strasti in poželjivosti — usmiljenje in zavetje. — Glejte, na pragu te sobice so izgubile one noči za-me vse neprijetne spomine mojega dosedanjega življenja.“

Tu se je zadovoljno nasmehnila, govorila srečno ter mi dala roko, ki je živo stisnila mojo. —

Tudi jaz sem bil vesel, za danes je bila rešena, a jutri — kakor bode Bog hotel!

Tako mislijo vse reveži, kateri žive od danes do jutri!

Tedaj se spominjam svoje obljube, da hočem spati pri prijatelju, ter pogledam na uro. Bilo je pol štirih. Nisem bil baš pri volji oditi . . . Tu je bilo tako lepo, tako toplo, in ona je bila tako mlado dekle. Tako rad bi bil spal v svoji postelji na trdi posteljnini, — toda hotel nisem, da bi rekla, da sem jo s prevaro dovel na svoj dom. Vstal sem, da odidem, spominjaje se obljube, katero sem dobil, ko sva se sešla.

Pogledala me je s svojimi velikimi modrimi očmi, katere so jasno govoril in prosile me :

„Ne hodi! Ostanji tu! Tako lepo je! — Nisem se dal premotiti.

Obžaloval sem v resnici dekle, in hotel nisem oskrniti dela pravega usmiljenja s činom najgršega moškega egoizma. Mrzil sem vedno ljubav, katera prihaja iz hvaležnosti ter preziral vsakogar, ki jo sprejema.

„No, — vendor — vendor. — Bil sem neodločen.

Stal sem sredi sobe s palico in klobukom v roki.

Tedaj pa je skočila ona iz svojega visokega naslanjača, pogledala me s plašnim pogledom ter zaprosila jokaje:

„Ne ostavljajte me same! Tako se bojim!“

In ovila mi je močne, mlade roke

okrog vrata, pritisnila svoje gibčno telo k meni ter me pogledala tako zalostno preplašeno . . .

„Ne hodi od mene! Ostanji tu!“ je prosila z milim glasom, kateri je odstranil zadnjo čvrstočo moje volje. Ječala je. Potisnem jo še jedenkrat lahno od sebe, a ona se mi je približala v drugič: — — — „Ostanji tu!“

„Kaj, da ostanem tu?“ sem vprašal samega sebe, čuteč, da nimam dovolj moči za to. Prilika je bila prelepa, a jaz mlad in poln življenja. Bal sem se samega sebe. Srečen, da sem rešil dekle, v duši še nedolžno iz jarka in velikomestne noči, nisem občutil dovolj moči, da jo rešim pred samim seboj. Čutil sem v duši prijetno zadovoljstvo, ker sem storil dobro in veliko delo.

Privila se je k meni kakor k starešemu bratu, pri katerem išče zaščita in pomoči. Njena prošnja in strah sta mi zopet zopet nekoliko vrnila oblast nad lastno razbujenostjo in strastjo. Odložil sem palico in klobuk. Objel sem jo, kakor objame oče svojo hčer, brat sestro, in poljubil sem jo na čelo.

Vrnila se mi je vera v samega sebe vera, da mi pomore moč, katera me je tirala, da sem se pobrigal za dekle. Zato sem vstal.

Legla je v naslanjač pri peči, da se

ponovijo ter da bode vsem okoličanskim poslancem brez izjeme omogočeno izvrševati svoj mandat.

Dokler ne dobijo okoličanski poslanci te izjave in tega zagotovila, smatrajo, da se jim hoče tudi nadalje se silo braniti pristop v deželnini, oziroma mestni zbor in protestuje proti vsem sklepom, storjenim v teh zastopih v njihovi izsiljeni nenazobnosti, kakor nezakonitom, ker storjenim od nepopolnega in zato nelegalnega zastopa.

Ta jednoglasni sklep usojam se podpisani priobčiti Vaši ekselenci in imenu in po nalogu svojih okoličanskih kolegov ter beležim

odličnim spoštovanjem Vaši ekselenci udani Ivan Nabergoj I. r.⁴

V tej izjavi zaht vam garancij slovenski poslanci tržaški niso dobili, dasi ni dvoma, da je namestnik posredoval pri deželnem glavarju. Deželnini glavar je torej solidaren s poslanci-napadalci in z galerijsko druhaljo.

Slovenski poslanci so zdaj vso stvar naznani volilcem pozivljajoč jih, naj bodo pripravljeni, da tudi v najskrajnejšem slučaju dokažejo svojo političko zrelost in svojo narodno moč.

V Ljubljani, 12. januvarja. Čehi in Nemci.

Ker se bliža zasedanje državnega zabora, se bavijo vsi časopisi z vprašanjem, ali bodo novo zasedanje uspešnejše in plodonosnejše, kakor so bila minola. Večina listov dvomi, da bi se moglo prej kaj doseči, dokler ni sklenjena sprava mej Čehi in Nemci. „Gazeta Narodowa“ meni, da bodo imela pogajanja le takrat uspeh, ako prevzame posredovanje vlada ali pa poljski klub. „Linz Volksblatt“ smatra najumestnejšim posredovalcem nemško katoliško stranko, češ, da se je vedno potezala za mir mej narodi ter da bo zato tudi sedaj storila svojo dolžnost. Nemška katoliška stranka obsegata same Nemce, ki zastopajo velik del nemškega naroda, takoreč ves kmetski narod zgornje- in nižje avstrijski, solnograški, tirolski in večinoma štajerski ter obrtni kraje zgornje avstrijske in tirolske. Stranka uživa tudi pri Čehih zaupanje, saj se ni udala niti najhujšemu terorizmu, ampak je zvesto vztrajala pri desnicici. Nemška katoliška stranka naj posreduje torej, da preneha divji boj mej avstrijskimi Slovani in Nemci!

Aféra Dreyfus-Bard-Quesnay de Beaurepaire.

Ministerski svet je sprejel demisijo Quesnay de Beaurepaireja ter imenoval na njegovo mesto Ballotbeaupre-ja, sedanjega svetnika pri kasacijskem dvoru. Vlada obsoja postopanje odstopivšega načelnika ter je izrekla z naglim imenovanjem novega načelnika kasacijskemu dvoru svoje zaupanje. Justični minister je oddal vodstvo preiskave radi revizije Dreyfusove odsodbe prvemu predsedniku kasacijskega dvora Mazeau, Loew pa je odstopil. Včeraj se je bavil s temi odredbami parlament. — Ministerski svet je imel sejo radi telegrafičnega odgovora Dreyfusa, ki zatrjuje, da ni nikdar priznal kake krvde, saj je nedolžen, ker ni izročil nikoli nikomur kakega dokumenta. Dreyfus pravi, da je bil vedno prepričan, da mora priti njegova nedolžnost na dan.

Sagasta ostane.

Navzlic opetovanjam poročilom, da odstopi Sagasta radi starosti in bolehnosti, javlja se danes, da ostane Sagasta z vsemi svojimi ministri še nadalje. Kraljica Sagasti do cela zaupa, in vse intrige Silvelle, načelnika konservativcev in generala Weylerja, ministerskega kandidata vojaške stranke, ne morejo vzeti vlade liberalni stranki, kateri je Sagasta najodličnejši člen. Kortesi se v kratkem sklicejo, ker mirovna pogodba z Ameriko še ni sprejeta v parlamentu.

Filipini.

Iz Manile poročajo, da postaja položaj na Filipinih vedno bolj kritičen, da pa vendar ni izključeno, da se doseže poravnava. Obe stranki, Amerikanci in Tagali, sta pripravljeni na boj. Aguinaldo je izdal novo proklamacijo, s katero grozi, da hoče zapoditi Amerikance z otoka, ako ga sami ne zapusti ter kliče Boga za pričo, da so Amerikanci krivi, ako bode tekla kri.

V Eritreji.

Ras Mangaša in neguš Menelik sta si še vedno sovražna in vojski nasprotnikov se navzlic vsem posredovanjem ne premakneta iz svojih pozicij, tako da je pričakovati vsak dan poročilo o začetku vojne.

V Italiji so radi tega precej vznemirjeni, ker se boje, da bi bili Italijani vsled dogodkov prisiljeni udeležiti se bojev, da zavaruje svojo posest. Sicer se pa zatrjuje, da je Menelik Italiji prijazen. „Neue freie Presse“ se poroča iz Rima, da so Italijani v Eritreji povsem pripravljeni za boj.

Rudolf Inemann.

Najodličnejši člen slovenske drame je gospod Rudolf Inemann, ki deluje pri nas že peto gledališko sezono kot režiser, igralec in učitelj gledališke šole „Dramatičnega društva“.

Pred petimi leti je ležala slovenska drama na smrtni postelji. Vladale so takrat za kulismi čudne, nezdrave razmere, katerih bleda, pojemanjača luč je žalostno obsevala prelepi naš Talijin dom. Ljubitelje slovenske dramatične umetnosti je obhajal strah, da bo treba zapreti slovensko gledališče, ki so ga dvignili na častno stopinjo razvitka in popolnosti oni slovenski rodoljubi, ki so pred več desetletji žrtvali čas in denar, da so zasnovali slovenske gledališke predstave v Ljubljani, kjer se je v tisti dobi ščepirila nemška opera in nemška drama...

Poklicali so v Ljubljano Inemann in Freudenreich: prvega nam je poslal češki svet, drugega sosednja Hrvaška. Zavladala je era Inemann-Freudenreich, in naša drama se je kmalu dvignila na odlično mesto dovršenosti in življenske sile. Freudenreich nas je kmalu ostavil, a ostal je Inemann, in z njim je ostala slovenska drama!

Inemann je prišel mej nas od tam, od koder nam dohajajo umetniki na vsako polje umetnosti, kadar nimamo svojih, ali kadar gredo naši, da si v tujini služijo boljši in lažji kruh. Inemann je prišel mej nas z veliko gledališko prakso, ki si jo je pridobil v Pragi in v drugih čeških mestih ter v daljnji Ameriki. Prišel je mej nas ter posvetil vse svoje gledališko znanje, vso svojo igralsko umetnost slovenski drami ter se je tako najjasneje pokazal vrednega onega zaupanja, ki ga je gojilo do njega tedanje vodstvo propadajočega slovenskega gledališča. Z občudovanja vredno vnemo in v vztrajno pridnostjo se je poprijel učenja slovenskega jezika, da mu teče sedaj naša lepa govorica malone prav tako gladko kakor njegov materinski jezik. Z ljubljeno svojo soprogo, ki je prebila lep del burnega, nestalnega njegovega umetniškega delovanja križem sveta, si je ustavil v slovenski Ljubljani skromen sicer, a miren in srečen dom, kjer mu gine v dragem rodbinskem krogu zla volja ob raznih prilikah in neprilikah, brez katerih ni nikjer gledališča, kjer študira svoje uloge, kjer ustvarja v duhu sedeč za mizo in s cigaretto v ustih, najrazličnejše značaje, s katerimi dahne življenje mrtvim deskam slovenskega odra...

V teku petih let je igral Inemann triinsedemdeset najrazličnejših ulog, ali drugače rečeno: v teku njegovega delovanja na slovenskem odru smo ga videli triinsedemdesetkrat, ko nam je kazal različnost in vsestranost svoje igralske umetnosti. Kritike — prijazne in neprrijazne slovenskemu gledališču — so bile vsekdar polne hvale in priznanja o njegovem igranju, in one simpatije, ki si jih je pridobil precej s prvim nastopom kot Cotier v Ludoviku XI., si je ohranil do danes mej našim gledališkim občinstvom. In danes je znano njegovo ime po vsem slovenskem svetu, in delovanje, življenje in napredovanje slovenske drame je tesno spojeno s tem imenom.

Igre, v katerih je nastopil zvečine v glavnih ulogah, so: „Ludvik XI.“, „Knjižničar“, „Graničarji“, „Oti to može!“, „Mlinar in njegova hči“, „Na Osojah“, „Zakotni pisač“, „Naš priatelj Nekljužev“, „Pariški potepuh“, „Fromont ml. in Risler st.“, „Jan Vyrava“, „Valenska svatba“, „Lumpaci Vagabund“, „V Diogenovem sodu“, „Materin blagoslov“, „Mamsel Nitouche“, „Pota življenja“, „Siroti“, „Razbojnički“, „Maškarada“, „Ugrabljene Sabinke“, „Brat Martin“, „Revček Andrejček“, „Moj Pepček“, „Prečioza“, „Otelo“, „Egmont“, „Deset deklek, a za nobeno moža“, „Trgovec beneški“, „Stari korporal“, „Napoleonov samovar“, „Nosan“, „Doktor Blažič“, „Kozarec vode“, „Tretja hči“, „Iz osvete“, „Hčere gospoda Zajčka“, „Marija Stuart“, „Vojska v miru“, „Dom“, „Igra pike“, „Selanka“, „Ali je to dekle!“, „Osveča Katulova“, „Krivoprisež-

nik“, „Slovenec in Nemeč“, „Fužinar“, „Lepa Helena“, „Cvrček“, „Narcis“, „Debora“, „Čarovnica pri jezeru“, „Kovarstvo in ljubezen“, „Arija in Mesalina“, „V ječi“, „Robert in Bertram“, „Otok in Struga“, „Kako se krote ženske“, „Medved snubač“, „Omkanci“, „Gospod ravnatelj“, „Jurčkove sanje“, „Martin Smola“, „Povratek“, „Sama mej seboj“, „Fedora“, „Klarica na vojaških vajah“, „Emilia Galloti“, „Cesar Friderik na Malem gradu“, „Matijek se ženi“, „Sin“ in „Jožef v Egiptu“.

Danes je igral junaka, jutri intriganta, potem ljubimca, zdaj komika, potlej bonvanta. Danes umira v drami, jutri poje v opereti, sedaj se mu divimo v moderni, sedaj v klasični drami. Povsod je doma povsod je popoln umetnik...

Sicer je Inemann mož plemenitega, odkritega značaja, dobrega srca in krepke, moške volje.

Za vse te prekrasne ure pravega umetniškega užitka se mu je izkazalo slovensko občinstvo večkrat jako hvaležno. Te simpatije je vračal Inemann tudi s simpatijami, saj je v teh petih letih mnogokrat sodeloval pri raznih narodnih veselicah ter jim tako z umetnostjo svojo pomagal k lepim moraliskim in gmotnim uspehom.

Prepričani smo, da ga ne zabi bela Ljubljana tudi v nedeljo, ko bo praznoval svoj častni večer v jedni svojih najboljših ulog — kot Franc Moor v Schillerjevih „Razbojnikih“...

In nehote nam prihajajo v spomin besede istega Schillerja iz prologa k njegovemu „Wallensteinu“:

Ker hitro, brez sledu, umetnost gre prečarna nam igračeva ob duši, medtem ko dleta mrtvega še stvor in pevca pesem tisočletja žive. Tu čar njegov z umetnikom zamre, in kakor v sluhu izgubi se glas; trenutek mine naglo to stvarjenje, in njega slave nič nam ne ohrani. Umetnost ta je težka pač, in nje minljiva cena je samo — igralcu pozni svet ne vije vencev! zato skopari naj s sedanjošto, trenutek, ki njegov je, naj izžije; ki z njim živé, te naj si osvoji in v čustvih vrednih, dobrih si ljudi živ spomenik postavi. — Tako si imenu svojemu da večnost zdaj, ker, kdor najboljšim svoje dobe žije, ta živel je tako za večne čase!

- a -

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 12. januvarja.

— **Osebna vest.** Odvetniški kandidat g. dr. Vladimir Foerster je imenovan sodnim pristavom v Ljubljani.

— **Naučni minister in Slovenci.** „Südsteirische Post“ prijavlja članek „Die Unterrichtsfrage der Slovenen“, katerega je spisal slovenski državni poslanec in v katerem citamo o naučnem ministru naslednje: Že dlje časa obstoji veliko nasprotje mej poštenimi nameni in dobrohotnimi besedami gospoda ministarskega predsednika in mej dejANJI ter bagatelizirajočim načinom ravnjanja s pravičnimi slovenskimi zahtevami gospoda naučnega ministra, ki je na primer celjskogimnazijsko vprašanje imenoval vročjuho, katere ne mara zavžiti, tako da bi dosledno moral gospod ministarski predsednik izvajati iz tega konsekvence, kajti ministerstvo, ki se hoče naslanjati na stranke večine, ne more posamičnemu ministru dovoliti, da dela politiko na svojo roko in to politiko, ki je naperjena proti legitimnim zahtevam večini pripadajočih strank — politiko nemškega Schulvereina. To je posebno pokazal proračun naučnega ministerstva. V dijametalnem nasprotju z besedami naučnega ministra kažejo številke naučnega proračuna za leto 1899. jasno in določno namen naučnega ministra: Vse ostani pri starem. — Tako piše slovenski državni poslanec iz Štajerske in sicer jeden najpredarnejših in najzmernejših poslancev in mi mu popolnoma pritrjamo, ker podpirajo njegovo sodbo o naučnem ministru še druge okolnosti, katerih pa mi nismo pooblaščeni spraviti v javnost.

— **Goriški deželni zbor.** Raznim listom se poroča, da bo najbrž deželni zbor goriški razpuščen in to zaradi abstinenc, katero so začeli zdaj italijanski poslanci. „Piccolo“ se nekako norčuje iz te vladne namere, češ, da bo brez uspeha, in da se vrnejo Italijani nevkročeni v deželni zbor, kjer bodo vladni predlogi o dež. šolskem zalogu prav tako nasprotovali kakor doslej.

— **Vseučiliščni profesor Baudouin de Courtenay v Krakovu.** unet prijatelj našega naroda, kateri si je za slovensko dijalektologijo pridobil neprecenljivih zaslug, je — padel v nemilost. Pred petimi leti ga je naučno ministerstvo pozvalo s Kijevskega vseučilišča v Krakov in je z njim sklenilo pogodbo za dobo petih let. Ta pogodba poteka letos. Sedaj je prof. Baudouin de Courtenay dobil uradno obvestilo, da se z njim sklenjena pogodba več ne obnovi. Doslej še ni natančno znano, kaj je provzročilo odpust prof. Baudouina; jedni domnevajo, da ga je naučno ministerstvo odslovilo, ker je lani izdal brošuro o korupciji, ki vladu v Gališki, drugi pa sodijo, da je žrtev madjarskih uplivov. Prof. Baudouin je namreč lani potoval po Slovaškem. Madjarska vlada ga je iz Ogerske iztrala, češ, da je panslavističen agitator, a ker je prof. Baudouin v raznih listih priobčil uprav senzacionalna poročila o barbarskih razmerah na Slovaškem, je prav verjetno, da je odpuščen Madjarom na ljubav.

— **Goriška trgovca zbornica proti deželnom šolskemu zalogu.** Tudi goriška trgovinska zbornica se je oglašila s protestom proti nameranemu dež. šolskemu zalogu. Zbornica utemeljuje svoj protest s tem, da bi vsled ustanovitve dež. šolskega zaloga doklade na indirektno davke znašale 29%, doklade na obrtni davek pa 44%, vsled česar bi moral italijanski del dežele plačati 37.081 gld. več kakor doslej, slovenski del pa 4735 gld. več. Vsega skupaj bi moral Italijani plačati 184.128 gld., Slovenci pa 23.513 gld. Cenjena trgovinska zbornica, ki je le vsled nečuveno krivičnega volilnega reda domena lahonske stranke, nam morda ne zameri, če njenim številkom nič prav ne verujemo, ampak menimo, da si je dovolila malo falsifikacijo.

— **„Trhli dom“** se imenuje hrvatska drama, ki je imela mej vsemi dosedanjimi dramatičnimi deli bratskega nam naroda največji in najpopolnejši gledališki vspreh. „Trhli dom“, kateri je spisal mladi in velepredarjeni Srgjan pl. Tucić, se je igral s sijajnim vsprehom v Zagrebu in v Belegradu, igral se bo še ta mesec v Sarajevu, v svoj repertoar pa ga je sprejelo tudi nemško narodno gledališče na Dunaju. To je dokaz, da je Tucićevo drama zares mojstrsko delo. Dejanje se vrši na Ruskem; značaji pa so vzeti iz kmetskega in uradniškega naroda. Glavne vloge so v rokah gg. Inemanna, Danilove, Verovška in Danila.

— **Telovadno društvo „Sokol“** v Ljubljani priredi v nedeljo dne 15. januvarja t. l. v telovadnici „Narodnega doma“ javno telovadbo s sodelovanjem c. in kr. pešpolka kralj Belgijcev št. 27. Vzored: 1. Proste vaje ob godbi. 2. Boks. 3. Telovadba na orodju: I. vrsta: konj vzdolž, drog; II. vrsta: konj na šir, bradlja; III. vrsta: bradlja, koza vzdolž. 4. Mečevanje: sablje, fleuret. 5. Telovadba vaditeljskega zabora na konju na šir. Začetek točno ob 5. uri popoludne. Vstopnina: Sedeži v dvorani: I. – III. vrsta po 80 kr., IV. – VII. vrsta in sedeži na galeriji po 50 kr., stojšča po 30 kr., za dijake po 10 kr. — Uđe ljubljanskega „Sokola“ na stojščih prosti. Vstopnice se dobivajo v trafiški gosp. Šešarka in pred javno telovadbo pri blagajnici.

— **Pevski večer s plesom,** ki ga priredi v soboto zvečer ob 8. uri pевски zbor „Glasbene Matice“ v veliki čitalnični dvorani „Narodnega doma“, ima naslednji vzored: 1. Ouvertura, svira vojaška godba. 2. A. Dvočák: „Slovanski plesi“, svirači čveteroročno gospici Avgusta Nolli in Hilda Schinzel. 3. Iv. pl. Zajc: „Lastavica“ in Fr. Gerbić: „Milotinki“, samospeva, s spremljevanjem glasovira po gospod J. Krsnik. 4. A. Dvočák: „Kmetovavčeva himna“, mešan zbor s spremljevanjem glasovira. 5. Stjepan Mokranjac: „Srbske narodne pesmi“, dva šopka, poje zbor. 6. Ant. Burgarel: „Predpustni potpourri“, svirači zborovi humoristi. — Ples. Obleka promenadna. — Vstopnica za osebo 1 gld., za družino 2 gld. se dobivajo pri g. J. Lazarju in na večer koncerta pri blagajnici. Čisti dohodek je namenjen za pokritje koncertnih primanjkljajev.

— **Veselica Št. Peterske moške in ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.** vršila se je pretečeno nedeljo 8. t. m. v zelo

Malenšek otvoril je veselico s kratkim, a ednatin pozdravom povdajajoč v njem izvišene namene družbe sv. Cirila in Metoda in s kakim strahom in srdom da gledata najzagrizenejša sovražnika našega naroda na njo, ker vidita v nje združene vse Slovence brez razločka spola in političnega mišljenja. Da je vsem mnogobrojnim vdeležencem veselice govoril iz srca, pričalo je koncu njegovega pozdrava vsestransko pritrjevanje. Slovensko trgovsko pevsko društvo, pod spremnim vodstvom pevovodje g Ant Razingerja, peleno je prelepne domače pesme z veliko živahnostjo in največjo sigurnostjo v občno pohvalo in zadovoljstvo. Najlepša točka vsporeda bila je pa gotovo prekrasno petje našega znanega četverospева „Ilirija“. Zato mu je pa tudi donela splošna gromovita pohvala. Krasne instrumentalne točke, katere je izvajala vojaška godba c. in kr. pešpolka Leopold II. kralj Belgijev Št. 27. z vso natančnostjo, bile so živahno aklamovane. Da se je pa vsa veselica tako častno za podružnici zvršila, gre največja zasluga ženskemu odboru, kateremu načeluje občna čislana predsednica gospa Vera dr. Šlajmerjeva in kateremu so z veliko radostjo in veseljem v pomoč prisločile razne domoljubne gospodične. Po dovršenem vsporedu veselice zapustil je gotovo vsak vdeleženec „Nar. dom“ z željo v srcu, da bi vrle podružnice, ne boječe se truda, kakor sedaj, priredile prav kmalu zopet jednakoročno krasno veselico.

— **Umrila** je v Maria Enzersdorfu pri Dunaju gospa Ana Pukl roj. Dub, soproga znanega slovenskega rodoljuba na Dunaju, g. Jakoba Pukla. Lahka je zemljica!

— **Zaprti šoli.** V Št. Petru pri Novem mestu so zaprli šolo za nekaj časa radi nalezljive bolezni, ki se je pojavila mej otroci.

— **Poročil** se je danes v Krškem gosp. Jakob Drol, davčni pristav, z gdč Pavlo Ruperto v. Čestitamo!

— **Nova ljudska šola v Postojni.** Opozarjam stavbenike na stavbni razpis, kateri je krajni šolski svet v Postojni priobčil v danšnji številki našega lista.

— **Pevsko društvo „Zvon“ v Šmartnem pri Litiji** ima dne 15 t. m. ob 5. uri pop. svoj redni občni zbor v gorenjih prostorih g. A. Golobarja. Po obč. zboru domači ples.

— **„Delavsko podporno društvo“ v Trstu** priredi v soboto 21. januvarja 1899. v gledališču „Politeama Rossetti“ veliki ples.

— **Iz Maribora** se nam piše: V zadnji številki „Slov. Gospodarja“ čitali smo poročilo o Silvestrovem večeru, katerega je priredila „Slovenska čitalnica v Mariboru“ v prostorih „Gambrinushalle“. Poročilo nas je kako iznenadilo. Poroča se, da se je tako lepo peleno, kakor nikdar dosedaj v Mariboru — česar nikakor ne moremo zanikati — da sta se dve igri predstavljalni, in da so igralci izvršili dobro svojo nalogo. To je vse res, toda sedaj šele pride huda kritika. Te dve igri nimata baje nobenega estetičnega jedra, in da je — skoraj bi rekel gospod poročevalc — škandalozno, da se more sploh kaj tacega v taki družbi predstavljati, posebno pa zadnjia igra, ki ne bi smela baje niti inter nos — to se pravi pred samimi vojaki igrati, ker hudi podčastnik preveč (?) zmerja neumnega rekruta, ki stoji na straži. Kar se tega zmerjanja tiče, gotovo v tej igri ni nikakor pretirano, celo pa ni umazano, kakor dotični poročevalci menda misli, ampak je gotovo le vzeto iz navadnega vojaškega življenja; sicer pa še to ni trohica istega zmerjanja, kakor se isto lahko vsaki dan na vadišču sliši, posebno pa v tem času, ko pridejo novinci k vojakom. Tudi estetike v teh dveh igrah nismo nikakor pogresali, kakor gospod poročevalc „Gospodarjev“, posebno pa ne v prvi igri; kar se pa druge igre tiče, je ista burka, ki gotovo ni neestetična, kar lahko vsak, malo treznejše misleči poslušalec priča, in ki se je samo zato igrala, da bi se občinstvo zabavalo in smejal, kar se je gotovo tudi doseglo. Ako pa res gospod poročevalc hoče videti prav estetično igro, mu damo na znanje, da je ravno sedaj, če se ne motimo, pri Sv. Barbari v Halozah truma igralcev, ki predstavljajo Kristusovo rojstvo in trpljenje in sploh več takih svetih rečij, — in sicer za prostega kmeta čisto dobro — drugače pa precej slabo — in mu svetujemo, da se naj pelje tja, ali pa naj narodi iste igralce sem v Maribor, kar

bo gotovo za celo mesto, posebno pa za nas Slovence, kako koristno. Zahajali boderemo pridno k predstavam v naš duševni prid in v hasek igralcev, in mislimo, da tudi g. poročevalc ne bo zaostal. Nazadnje pa se še obračamo do njega s prošnjo, naj nam sam prihodnjih kaj — po njegovem mišljenju — estetičnega poroča, in mi boderemo njegov nasvet celo s hvalo sprejeli, a to bi moral biti v kratkem, ker hočemo namreč spet prav šaljivo igro uprizoriti.

— **Iz Št. Vida na Dolenjskem** se nam piše: Dne 9. januvarja 1899. ob 5. uri zutraj je nastal ogenj v šoli. Tleti je moral že dlje časa, kajti zgorela so tla male sobice in pa drva v kleti. Škoda znaša, kateri so možje cenili, 250 gld. Nevarnost je bila strašno velika za vso vas, kajti tik zraven je trgovina in klet, v kateri je bilo spravljeno olje in špirit, na nasprotni strani je pa c. kr. pošta. Ogenj je nastal baje po neprevidnosti kurjačevi. Ravno o pravem času je prihitele naša vrla požarna bramba na pomoč in po velikem trudu vseh mož se je zamogel ogenj čez pol drugo uro udušiti, zatorej gre vsa hvala točni naši požarni brambi in pa sploh vsem, kateri so pomagali. Sedaj se je prav očitno pokazalo, kako zelo potreben je vodovod, proti kateremu posebno tukajšnji domači gg. duhovniki in njih pristaši delujejo. Seveda, ako ima človek polno klet vina, tedaj ne uvideva, kaj bi hasnil vodovod.

— **Ponesrečen poskus.** Trgovec z lesom gosp. Jos. Milavec v Cerknici je dobil te dni anonimno pismo, v katerem se mu grozi s smrtnjo, če v gotovem roku na neko drevu v Begunjah ne obesi 1000 gld., po katerem pride potem pisalec pisma Gospod Milavec pa pisalcu pisma tega veselja niharebil, pač pa se utegne zgoditi, da prijaznemu možu, ki je spisal pismo pridejo na sled — orožniki.

— **Požari.** Pri posestniku Jakobu Šproharju v Suhorjah v postojinskem okraju je na doslej nepojasnjeno način nastal zadnje dni ogenj, kateri je pouzročil 1000 goldinarjev škode. Sumi se, da je zlobna roka namenoma zanetila požar. — V Trnu v istem okraju je gorelo pri posestniku Gašparju Žlebu. Škoda ni velika.

— **Dvoboje.** Iz Gradca se nam poroča: Tu je bil mej nekim Slovencem in mej nekim Nemcem dvoboj. Uzrok dvoboji je dal preprič o narodnostnem vprašanju. Nemec je bil v dvoboji težko ranjen, in sicer na glavi.

— **Zdravstveno stanje v Ljubljani.** Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 1. do 7. januvarja kaže, da je bilo novorojenec 17 (= 25,24 %), mrtvorojenec 1, umrlih 17 (= 25,24 %), mej njimi sta umrla za jetiko 2, za vnetjem sopilnih organov 2, vsed mrtvouha 1, za različnimi bolezni 12. Mej njimi je bilo tujcev 5 (= 59,4 %) iz zavodov 9 (= 52,9 %). Za infekcionsimi bolezni so oboleli, in sicer za vratico 2 osebi.

— **Upri so se.** Nedavno so listi poročali o mladem častniku Hobsonu, junaku ameriške ladije „Merrimac“, kateremu so ženske tako naklonjene, da ga vsaka poljubi, katera ga sreča. Potoval je že po vseh večjih mestih Zjednjenih držav ter se napovedal tudi v Denveru, kjer je hotel nekaj predavati. Dan pred tem so bili na vseh oglih mesta prilepljeni plakati s sledečim napisom: „Možje denverski! Dovolj imamo denverskih poljubov in Denver naj ne spada mej ona ameriška mesta, katera so naše žene osmeščila pred vsem svetom. Ako se denverške žene same toliko ne cenijo, poseglji bomo mi možki vmes. Ne ljubosnost, marveč zoperna poročila, ki prihajajo od drugod, nas silijo, da ščitimo čast svojih žen.“

— **Ukradena princesinja.** Angleška bojna ladija „Mildura“ je zapustila nedavno luko Sydney, da polovi v ondotnih vodah bivajoče žide, kupčajoče z dekleti, ki so doma na okrožnih otokih. Na Numeji je povedal Angležem kralj, da so mu pred 2 dnevoma ukradli hčer in njene tovartice. Roparji so bili francoski židje, ki so prišli s svojo ladijo zvečer k Numeji. Deklice so v starosti 13 do 20 let. Roparji so jih začeli, ko so se v morju kopale. „Mildura“ je plula hitro za roparsko ladijo ter jo res vjela. Na francoski ladiji so našli Angleži vse deklice, mej njimi tudi 17letno princesino, ki je spala v knjiti kapitana,

Ko so zahtevali Angleži, da jim izroči roparje deklice, so deklice odločno protestirale, češ da so francoski roparji prav ljubezni možje, ki znajo prav dobro zabavati. Vendar se Angleži niso vdali ter so odvedli dekleta siloma zopet na Numejo. Najbolj žalostna e bila baje princesinja, kateri se je roparski kapitan, mlad žid, nad vse prikupil.

* **Obsojeni sleparji.** Morda se naši čitatelji še spominjajo poročila, da je policija v Pečuhu pri firmi Engel & Comp. našla veliko množino ponarejenega vina Sodišče je oba brata Engel obsodoilo, vsacega na mesec dñi v zapor in na celo 300 gold. To smo zategadelj zabeležili, ker nam je znano, da se agentje te firme klatijo tudi po Kranjskem in delajo tukaj dobre kupčije.

* **Ježuvitje v Zagrebu.** Poroča se, da je zagrebški nadškof Posilović sredi Zagreba kupil veliko stavbišče, kjer se sezida ježuvitski samostan. Občinski svet zagrebški namerava proti temu energično remonstrirati.

* **200 let stara papiga.** Iz Londona poročajo, da ima velska princezinja papigo „Ducky“, katero je dobil l. 1800 kralj Jurij III. v dar od nekega prijatelja. Papiga je bila že takrat jako stara. Sedaj pa šteje baje že skoro 200 let. — Bržas je ta papiga navadna — „raca“.

* **Siameška dvojčeka.** V Geri je rodila žena nekega železniškega uradnika 8. t. m dvojčeka ženskega spola, katera sta bila skupaj zraščena. Imela sta dve naravno razviti glavi, dve roki in dve nogi. Zdravnik dr. Teichmann je konstatiral tudi dve hrbitenici ter dve normalni sriči. Dvojčeka sta malo časa po porodu umrla.

* **Velika nesreča na železnici.** Iz New Yorka se poroča, da sta se na Lehigh-Ballei železnici zadela ekspresni in lokalni vlak. Pri tem je bilo ubitih 13 ljudi, 40 pa nevarno ranjenih.

Telefonična in brzojavna poročila.

Osebne vesti.

Dunaj 12. januvarja. Finančni minister dr. Kaizl je včeraj v važnih političnih zadevah potoval v Prago, od koder se vrne danes. Deželni maršal češki, knez Lobkovic je prišel danes sem in bil dopoludne v avdijenci pri cesarju, kateri je razen njega sprejel tudi bivšega ministarskega predsednika, barona Gautscha in bivšega tržaškega namestnika, barona Rinaldinija.

Julij grof Falkenhayn.

Dunaj 12. januvarja. Bivši poljedelski minister, najprej v Taaffejem in potem v koalicjskem ministerstvu, grof Julij Falkenhayn, je na smrt bolan in se je vsak hip batil katastrofe. Grof Falkenhayn je bil že pred dvema letoma obolen, a se dal takrat operirati in je zopet ozdravil. Nekaj dñi pred Božičem je zopet za isto boleznijo obolen in je bil danes ponoči tako slab, da ga dopoludne prevideli s svetotajstvju za umirajoče. Falkenkayn je 70 let star.

Vojške vaje.

Dunaj 12. januvarja. „Neues Wiener Tagblatt“ javlja, da se bodo letoski veliki vojaški manevri vršili v Pustriški dolini doli proti Celovcu. Zapovednika bosta fcm. Succovaty in fcm. Hold.

Izjemno stanje v Gališki.

Dunaj 11. januvarja. Tekom prihodnjih dñi se razveljavlja izjemno stanje v vseh tistih krajih, kjer je še v veljavni.

Vse v nič.

Praga 12. januvarja. Defravdanta Wilta, kateri je bil pri posojilnicu v Mladi Boleslavu defravdiral 115.000 gld., so srečno pripeljali iz Amerike, toda tistih 99.000 gld., katere so še pri njem našli, ne bo okradena posojilnica nikdar več videla, ker se je skoro vsa svota porabilna za američansko policijo. Tej se je bilo objabilo 10% od denarja, ki se dobi pri Wiltu, vsakemu detektivu, ki je zasledoval Wilta pa po pet dolarjev na dan in 12½ centa za vsak kilometr potovanja.

Ogerski parlament.

Budimpešta 12. januvarja. V današnji seji poslanske zbornice nadaljuje opozicija s svojimi predlogi, naj se premeni zapisnik in naj se o nasvetovanih premembah glasuje imenoma. Kubik je razpravljal o revmatizmu, češ, v zbornici je tak preprič, da mora vse opozicija zboleli. Zahteval je, naj se to v zapisniku konstatuje in naj se o njegovem predlogu imenoma

glasuje. Neki drugi poslanec se je pritoževal, da so v opoziciji odkazani najslabši sedeži, in zahteval, naj se jej odkažejo drugi in naj se o tem predlogu glasuje po imenih. Naposled je Hennenthaler začel čitati cesarjev reskript z dne 3. decembra I. 1848. Predsednik ni hotel tega priupustiti. Hennenthaler je na to apeliral na zbornico, zahtevajoč, naj mu dovoli čitanje in naj se o njegovi zahtevi glasuje po imenih, ia sicer šele jutri. Ker je bil predlog začasti podprt, mu je moral predsednik ustrezti.

Ogerska kriza.

Budimpešta, 12. januvarja. Dissidentje se pri pogajanju z opozicijo omejujejo na formuliranje zahtev, katere so oglašile opozicione stranke, ne da bi uplivali na meritum oglašenih zahtev. Dissidentje bodo še danes te zahteve predložili ministarskemu predsedniku, in najbrž bo baron Banffy še danes zvečer odpotoval na Dunaj. Ako se tam na merodajnem mestu izreče, da naj se vlada na tej podlagi z opozicijo pogaja, potem šele bodo disidentje uplivali tudi v meritornem oziru.

Budimpešta 12. januvarja. Mnenja o uspehu pogajanj med vlado in opozicijo so tako različna. Opozicionalni listi upajo na popolen uspeh, dočim se vladni listi jako pesimistično izrekajo, češ, zahteve opozicionalnih strank so silno pretirane in bi liberalna stranka storila samomor, ako bi jih sprejela.

Koncilij amerikanskih škofov.

Rim 12. januvarja. Tekom letosnjega leta vršil se bo tukaj, kakor poroča „Osservatore Romano“, koncilij amerikanskih škofov.

Afera Dreyfus.

Pariz 12. januvarja. Beaurepaire je v „Echo de Paris“ objavil članek, v katerem zahteva, naj se za Dreyfusovo zahtevo razveljavlji kompetenca kriminalnega senata kasacijskega dvora.

Pariz 12. januvarja. Pravosodni minister je odredil preiskavo glede razkritij Beaurepaireovih.

Vojaška slavnost.

Berlin 12. januvarja. Cesarja Franca gardni grenadirskega polka je včeraj na slovesen način praznoval 50 letnico, odkar je bil cesar Franc Jožef I. imenovan imejitelj tega polka. Slavnosti se je udeležil nemški cesar Viljem. Cesar Franc Jožef je tem povodom poslal polkovniku Schwarzkopenu kako laskavo pismo.

Filipini.

Madrid 12. januvarja. General Rios poroča, da se ustaši zbirajo okoli Manile, in da misijo mesto naskočiti.

London 12. januvarja. Reuterjev birô javlja iz Hongkonga, da so filipinski ustaši pri ondotnem sodišču vložili proti američanskemu konzulu v Hongkongu tožbo na plačilo 67 milijonov dolarjev, katera svota je bila meseca januvarja 1898. leta pri njem deponirana, v svrhu, da se iz nje podpira bojevanje proti Špancem. Pričakovati je senzacijonalnih razkritij.

Narodno gospodarstvo.

— **Državne železnice.** Na progri Praga-Gmünd ležeče, doslej samo za promet z ljudmi in s prtljago otvorenjo postajališče Senohrab, se je dne 1. januvarja otvorilo za neomejeni promet z brzopohižljavami.

Sneži.

temnih treplnic, katere so se deviško zaprle pred vsakim smelim pogledom!

V ožjem krogu njenega gospodinjstva jo je spoznal; priproto, razumno, zvesto hčer, zvesto sestro, katera mu je bila zvesta soproga in zvesta mati.

Lepi, blaženi časi!

Takrat je bil še pesnik. Z glasom čiste ljubezni je opeval svojega dekleta, svojo nevesto.

O, lepi, minoli časi! — Zakaj si umrla, Marija? Mrtveci nimajo ne poljubov, ne ljubkanja; živeči pa potrebujejo obojega!

Kdo govori o poljubih? Gorak in rahel poljub začuti v tem trenotku na svojih ustnicah in signor Odoardo se prebudi iz svojih sanj.

„Ah, ti si, Doreta?“

Seveda je ona. Niti besedice ne zine, ampak spraviti se želi z očetom.

Svoje lice pritisna na očetovo, on pa objame tako trdno njeno ljubko glavico, kakor da bi se bal, da mu otroka kdo ukrade.

Pologoma se je zmračilo in v kotu, pri peči so se posvetile oči mucka Melanija. Sluga potrka na vrata in vpraša, ali naj prinese luč.

„Še ne; rajši ogenj v peči malo popravi!“

Les jame prasketati in pokati; iskre se krešejo, in končno švigne velik plamen navzgor, z enakomernim, močnim šumom, nalik dihanju spečega orjaka. V polmraku skače rudečasti odsev po stenah; čudovite arabeske zemljevida se pokažejo ostro markirane iz gladkih površin; robovja pisalne mize zabliše se za trenotek v ognjenem svitu. Sence se stezajo in zopet krčijo, postajajo široke in zopet ozke; ne-prenehoma menjajo stvari svojo velikost in obliko.

„Doreta!“ dě signor Odoardo, ko se zave iz svojih sanj prestrašen, z naglim sklepom.

„Papa?“

„Ti bi rada prepisala pismo na staro mamo še nocoj?“ (Dalje prih.)

Darila.

Uredništvu našega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda: G. Štefan Klun, posestnik in gostilničar v Ljubljani 6 K iz lastnega in 40 vin. nabranega. — G. Mikota v Ljubljani 1 K. — Vesela ljubljanska družba v Št. Petru na Krasu v gostilni pri Kršini 2 K 12 vin. — Skupaj 9 K 52 vin. — Živeli rodoljubni darovalci in njih nasledniki!

Za Prešernov spomenik: G. Štefan Klun, posestnik in gostilničar v Ljubljani 6 K. — Vesela ljubljanska družba v gostilni „Katoliški dom“ v Ljubljani po gdenci Ivanki 2 K 25 vin. — G. Mikota v Ljubljani 1 K. — Skupaj 9 K 25 vin. — Živeli rodoljubni darovalci in njih posnemovalci!

Ceneno domače zdravilo. Za uravnavo in ohranitev dobrega prebavljenja se priporoča raba mnogo desetletj dobro znanega, pristnega „Molovega Seidlit-praska“, ki se dobi za nizko ceno in kateri upliva najbolj trajno na vse težko prebavljenja. Originalna škatljica 1 gld. a. v. Po poštem povzetju razpošilja ta prasek vsak dan lekar A. MOLL, ces. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJI, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znakom in podpisom. Manj kot dve škatljici se ne pošije naravnost. 1 (59-1)

Dež. gledališče v Ljubljani.

Štev. 46. Dr. pr. 908.

V petek, dne 13. januvara 1899.

Noviteta! Prvikrat: Noviteta!

Trhli dom.

Drama v treh dejanjih. Hrvatski spisal pl. Tucić. Prevle Fran Govekar. Režiser g. Rudolf Inemann.

Blagajna se odpre ob 7. uri. — Začetek ob 1/2. 8. ur. — Konec ob 10. ur.

Pri predstavi sodeluje orkester sl. c. in kr. poh. polka Leopold II. št. 27.

V nedeljo, dne 15. januvara: „Razbojniki“. Spisal Friderik Schiller.

Zahvala.

Preblagorodni gospod cesarski svetnik Ivan Murnik blagovolil je dobrohotno podariti potom županstva v Semiču 40 krasnih fotografij Nj. Velikanstva tukajšnji šolski mladini. Za blagodušni dar se iskreno zahvaljujeta:

Ivan Šusteršič

Matija Bartel

župan.

šol. vodja.

Umrli so v Ljubljani:

V deželnih bolnicih:

Dne 6. januvara: Marjana Frantar, strežnica, 77 let, ostarelost.

Dne 7. januvara: Ivan Polajnar, dñinar, 58 let, naduha.

Dne 8. januvara: Marija Gerjol, Šivilja, 21 let, jetika.

V hiralnicih:

Dne 7. januvara: Elizabeta Gregorin, goščica, 80 let, ostarelost.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m.

Januarji	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C.	Vetrovi	Nebo	Predvoda v 24 urah
11.	9. zvečer	733,4	21	sl. jzah.	mehga	0 mm
12.	7. z. utraj	734,8	21	sl. jug	dež	07 mm

Srednja včerajšnja temperatura 21°, normale: -2,6°.

Dunajska borza

dne 12. januarija 1899.

Skupni državni dolg v notah	101	gld.	50	kr.
Skupni državni dolg v srebru	101	"	35	"
Avtirska zlata renta	120	"	20	"
Avtirska kronska renta 4%	102	"	30	"
Ogerska zlata renta 4%	119	"	80	"
Ogerska kronska renta 4%	97	"	95	"
Avtro-Ogerska bančne delnice	939	"	25	"
Kreditne delnice	361	"	5	"
London vista	120	"	5	"
Nemški drž bankovci za 100 mark	58	"	95	"
20 mark	11	"	78	"
20 frankov	9	"	55%	"
Italijanski bankovci	44	"	30	"
C. kr. cekini	5	"	70	"

Sprejme se

trgovski pomočnik

v špecerijsko trgovino v Ljubljani.

Ponudbe pod „Š. 120“ upravnemu „Slov. Naroda“. (62-2)

Išče se

najbolji izvor za nakupovanje kave, čaja, rumu in konjaka!

Nepotrebeno iskati! (21-9)

Kavčić & Lillek v Prešernovih ulicah

dobivata to blago neposredno iz prekmorskih dežel ter prodajata

1 kilo fine kave (Santos Prime po gld. 1—
1 steklenica pristnega Jamaika rumu 0,50
1 deka pristnega Pecco Souchong čaja 0,05
1 puščica prave angleške carske mehanze 0,50
1 steklenica pristnega finega konjaka 1,40

Brez tekme!

Trygovski pomočnik

z najboljimi referencami, prost vojašnine, želi svojo službo premeniti.

Ponudbe blagovolijo se poslati pod: „1899 Slovenec“ poste restante Litija vsaj do 15. t. m.“. (57-2)

Posredovalnica stanovanj in služeb

G. FILUX

Gospodske ulice št. 6 (65)

štode: natakarico na račun za večji hotel, dober zasluge, — 3 boljše hiše v prav dobre mestanske hiše za Ljubljano, — dobro kuharico k 2 osebam v Opattu. Puij in Trst — bono k 2 otrokom ma. 4 in 7 let starima, v Trst, 12—15 gld. plače, prednost ima otroška vrtnarica, — dalje gostilničarja na račun za pivarno v Trstu. — Priporoča se več edinih dejet za vsakovrstna dola, proračnih za vsako delo in z dobrimi spričevali.

Trgovski pomočnik

izurjen manufakturist, več slovenskega in nemškega jezika, želi vstopiti v kako večjo trgovino.

Ponudbe sprejema iz prijaznosti upravnemu „Slov. Naroda“. (60-2)

Ces. kr. avstrijske državne zelenice.

Izvod iz voznega reda

veljavem od dne 1. oktobra 1898. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 5 m. po noči osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Šolnograd; čez Klein Reifing v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj; Ob 4. uri 2 m. popoludne osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-G-stein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Cur h. Genevo, Pariz, čez Koenig-Reifling v Steyr, Linc, Budjevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Proga v Novo mesto in v Klobucu. Mesani vlaki: Ob 6. uri 15 m. zjutraj, ob 12. uri 25 m. popoludne, ob 6. uri 30 m. zvečer. — Prihod v Ljubljano j. k. Proga iz Trbiža. Ob 5. uri 46 m. zjutraj osobni vlak z Dunaja via Amstetten, z Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovin varov, Heb, Marijineh varov, Plzen, Budjevice, Solnograd, Linc, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. Ob 11. uri 17. m. dopoldne osobni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovin varov, Heb, Marijineh varov, Plzen, Budjevic, Solnograda, Linc, Steyra, Pariza, Geneve, Cu-ih-a, Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-G-stein, Ljubna, Celovca, Linc, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoludne osobni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osobni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — Proga iz Novega mesta in v Klobucu. Mesani vlaki: Ob 8. uri 19 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m. popoludne in ob 8. uri 35 m. zvečer. — Odhod iz Ljubljane d. k. v Kamnik. Ob 7. uri 23 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoludne, ob 6. uri 50 m. — Prihod v Ljubljano d. k. v Kamnik. Ob 6. uri 56 m. zjutraj, ob 11. 8 m. dopoludne, ob 6. uri 10 m. (1)

Hôtel „Pri slonu“.

Danes v četrtek in jutri v petek

nastop najznanje

I. dunajske elitne družbe

Tauer in Meingold

iz Ronacherjevega zavoda

in

obeh dunajskih fijakarjev

Willi Biedl Johann Schatz

zvanih

„s' Mistvicherl“ mlajši „Bratfisch“

jodlerja, pevca, umeteljna žvižgavca

in virtuoza na citrah.

Začetek ob 8. ur. Vstopnina 40 kr.

Z velesoščevanjem

Gabrijel Frölich

restavrator.

(64)

Usojam si p. n. odjemalce zlasti na mojo oblastveno dovoljeno

razprodajo

garantirano